

Afblazen tewerkstellingsvergunningen slecht voor de BV Nederland

Begin 2011 was boomkweekend Zundert te klein door het voornemen van minister Kamp om geen tewerkstellingsvergunningen meer te verlenen aan Bulgaarse en Roemeense medewerkers. Inmiddels zijn we één groei- en één afleverseizoen verder en is het tijd om met het *Sectorrapport Bos- en haagplantsoen* van Van Oers Agro in de hand op te maken wat de gevolgen zijn.

Auteur: Hein van Iersel

In iedere sector worden ondernemers dood gebombardeerd met rapporten en rapportjes van brancheorganisaties, accountants, banken en kennisinstituten. En ik weet niet hoe het met u staat, maar veel van de rapportjes belanden bij mij linea recta in het ronde archief. Dat is niet altijd terecht, want soms zitten er pareltjes tussen die met wat aanvullende analyse een onthutsend beeld van de werkelijkheid geven.

Deze mensen zijn niet goedkoper dan Polen die via een uitzendbureau komen

Begin 2011 besloot minister Kamp van Sociale Zaken voorlopig geen tewerkstellingsvergunningen meer uit te schrijven voor Bulgaarse en

Roemeense medewerkers. Een gevoelige slag voor met name Zundertse boomkwekers die vaak al jaren met Roemenen en Bulgaren werkten. Deze medewerkers kenden het werk goed en vielen in het algemeen op door een meer dan positieve werkmoraal. Het politiek correcte verhaal was natuurlijk dat Nederlandse werklozen het werk over zouden moeten nemen, maar dat is in de sector nooit als een realistisch alternatief gezien. In werkelijkheid hebben Nederlandse werklozen het werk nooit overgenomen, maar is dit op andere manieren ingevuld. Veel Roemenen en Bulgaren verkasten doodeenvoudig naar België, waar met een relatief kleine administratieve ingreep het wel mogelijk is om deze werknemers in dienst te nemen. Daarnaast concludeerde *Boom in Business* al in het najaar van 2011 dat er naar oplossingen werd gezocht waarbij bepaalde werkzaamheden als bijvoorbeeld rooien en uitsorteren worden uitbesteed aan Roemeense aan-

nemingsbedrijfjes. Adriaan Veer, agent van het bedrijf Simfra Invest, claimt in oktober 2011 op de website van *Boom in Business* dat hij alleen al in Zundert met meer dan twintig kwekers aanneemovereenkomsten is aangegaan. Overigens is Veer niet gelukkig met het woord 'constructies' of laat staan 'Roemenenconstructies'. In zijn visie gaat het om een volstrekt legale manier om het werk via zogenaamde notificaties uit te besteden aan buitenlandse bedrijven. Notificatie duidt hier

Alleen al in Zundert zouden twintig kwekers met Roemenenconstructies werken

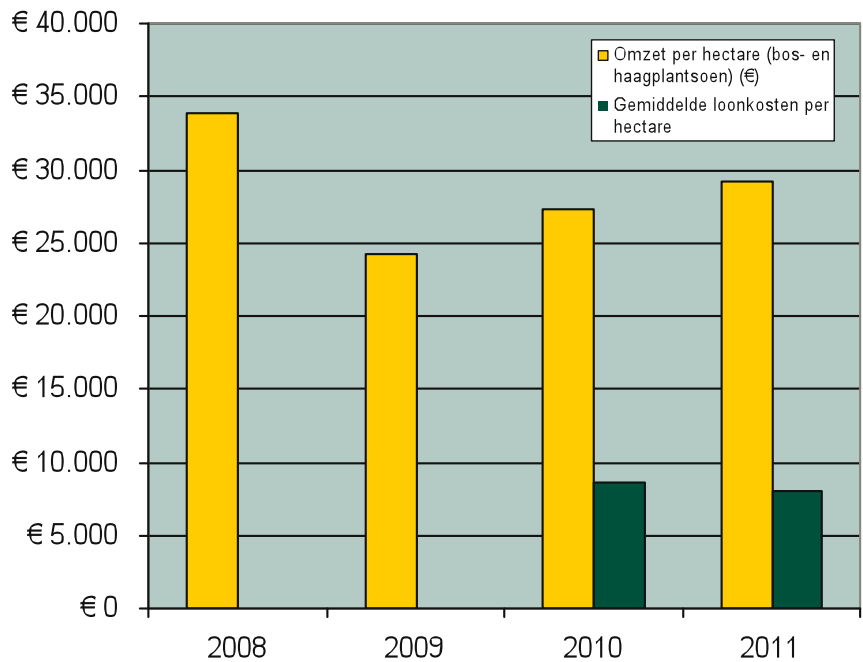
op het feit dat de werkgever, de Roemeense aannemer dus, aan UWV WERKbedrijf meldt waar de medewerkers aan het werk zijn.

Voor ondernemers heeft dit soort constructies het voordeel dat ze met dezelfde medewerkers konden blijven werken. Nadeel voor de BV Nederland is dat in Nederland geen belastingen meer worden afgedragen, maar in het land van herkomst. Verder worden onder andere door LTO Nederland vraagtekens gezet bij het sociale karakter van dit soort oplossingen. Ook minister Kamp riep in 2011 overheidsinstanties op om streng te controleren op wat de minister 'schijnconstructies' noemde. In het algemeen kun je stellen dat je als ondernemer altijd een zeker risico zult lopen met aanneemovereenkomsten. Op het moment dat je als ondernemer instructies geeft aan de medewerkers van de aannemer en er dus een hiërarchische verhouding bestaat tussen kweker en medewerkers van de Roemeense aannemer, zal de Belastingdienst snel concluderen dat er sprake is van oneigenlijk gebruik en dus het ontduiken van sociale lasten.

Veel ondernemers stellen uitbreidingsplannen uit totdat er zekerheid is over tewerkstellingsvergunningen

13.000 notificaties

Adriaan Veer van Simfra Invest meldt in een telefonisch interview dat zijn bedrijf nog steeds op forse schaal met Zundertse boomkwekers samenwerkt. De reden dat boomkwekers hiervoor kiezen is niet het feit dat het goedkoper zou zijn, maar het feit dat de kwekers op zoek zijn naar vakspecialisten en dat deze kennis bij deze Roemeense medewerkers aanwezig is. Adriaan Veer: 'Deze mensen zijn niet goedkoper dan Polen die via een uitzendbureau komen.' Buiten de kwekerij wordt volgens Veer op nog veel grotere schaal gebruikgemaakt van dit soort constructies. Alleen al in de bouw- en metaalnijverheid zou het om minimaal 13.000 Roemenen en Bulgaren gaan. Onder deze 13.000 mensen zouden er, aldus Adriaan Veer, geen controles

Gemiddelde loonkosten tegenover gemiddelde omzet per hectare

plaatsvinden, terwijl alleen al onder de grofweg twintig klanten van Simfra in 2011 en 2012 acht controles hebben plaatsgevonden. Op de vraag van dit vakblad of hierbij overtredingen zijn geconstateerd, reageert Veer enigszins ontwijkend: 'We hebben niets gehoord.'

Cijfers

Volgens de cijfers die Van Oers in zijn sectorrapport naar buiten heeft gebracht, zijn de cijfers over 2011 nogal verschillend van andere jaren. Dit zal zeker verband hebben met het verdwijnen van de Bulgaarse en Roemeense medewerkers en mogelijk ook het inzetten van aanneemovereenkomsten. In het laatste jaar is de omzet per hectare met zeven procent gestegen van 27.286 naar 29.215 euro, en dat bij dalende loonkosten van 566 euro per hectare, van 8.552 naar 7.986 euro. In het rapport wordt deze daling onder andere verklaard uit een relatief korte winter, zodat ondernemers zelf meer konden vrijmaken om rooi- en sorteerwerk te doen, maar deze daling zal ook zeker te maken hebben met het inzetten van Roemenenconstructies.

Roemenenconstructies

Arno Zagers van Van Oers Agro is in een telefonisch interview overigens gematigd positief over het komende seizoen. De prijzen zouden volgens Zagers iets hoger liggen dan vorig jaar. Dit zou het matige groeiseizoen en de voor veel kwekers nog steeds meespelende vorstschade van het voorjaar van 2012 moeten kunnen compenseren. Wat Zagers daarnaast concludeert, is dat veel ondernemers die in principe uitbreidingsplannen hebben, deze tijdelijk in de ijskast parkeren totdat er echt duidelijkheid is over de tewerkstellingsvergunningen. In principe zou per 1 januari 2014 de Nederlandse markt opengaan voor Bulgaars en Roemeense werknemers, maar veel ondernemers zijn bang dat dit weer wordt uitgesteld. Overigens is in het nieuwe regeerakkoord nu opgenomen dat per 1 januari 2014 de Nederlandse markt opengaat voor Bulgaarse en Roemeense werknemers, waardoor veel ondernemers hun plannen kunnen verwezenlijken.

	1990	2000	2008	2009	2010	2011
Areaal bos- en haagplantsoen boomteeltgebied Nederland (ha)	2066	2287	2994	3022	2764	2745
Areaal bos- en haagplantsoen boomteeltgebied Zundert (ha)	1038	1153	1143	1137	1141	1149
Omzet per hectare (bos- en haagplantsoen) (€)			€ 33.876	€ 24.300	€ 27.286	€ 29.215
Gemiddelde loonkosten per hectare					€ 8.552	€ 7.986